

POSREČEN BEG IZ MUSSOLINIJEVEGA PEKLA

TRIJE BENITTOVI NASPROTNIKI SO SREČNO POBEGNILI Z LIPARSKEGA OTOČJA

Med pobeglimi je tudi Nittijev nečak. — Skoro za vsakega političnega jetnika je poseben stražnik. Pariška protifašistična kolonija je begunce z veseljem pozdravila. — Razkrinkanje Mussolinijevih metod.

PARIZ, Francija, 8. avgusta. — Nečaku bivšega laškega ministrskega predsednika, Francescu Nittiju, ter dvema drugima članoma zatirane politične opozicije v Italiji se je posrečilo pobegniti iz jetniškega taborišča na Liparskem otočju.

Druga dva sta bivši laški poslanec Emilio Lussu, ki se je proslavil v vojni ter ga je italijanska vlada štirikrat odlikovala, in profesor Carlo Roselli, ki je predaval politično ekonomijo na genovskem inštitutu.

Tukajšnja fašistična kolonija jih je navdušeno pozdravila. S tem so begunci oziroma izgnanci dobili novo upanje za boj proti Mussoliniju.

Izjave teh treh beguncov bodo služile za razkrinkanje Mussolinijevih metod.

Casnikarskim poročevalcem so povedali, da je na Liparskem otočju petsto političnih jetnikov, kateri straži štiristo stražnikov.

Kako so pobegnili še niso hoteli natančno izdati. Povedali so le toliko, da jih je v bližini otočja čakala mala jadnica, na kateri so bili njihovi prijatelji.

Z jadnico so se podali v Tunis, odkoder so prišli v Pariz.

Roselli in Lussu sta bila na otoku internirana že dvajset mesecev, Nitti pa osem mesecev.

Slednjega so aretirali in zaprli, ker je omogočil staremu socialističnemu voditelju Filipu Turatiju beg v Pariz.

POLET RUSKIH LETALCEV

Tudi Rusi so se ojunčili ter začeli tekrovati z drugimi narodi na polju avijatič.

MOSKVA, Rusija, 8. avgusta. — Rusi so pričeli resno tekrovati z drugimi narodi na polju avijatič. Danes zjutraj ob osmih je odletel iz Moskve aeroplan z dvema motorjema imenovan "Dežela Sovjetov". Poletel bo najprej v Omsk, odtam bo pa skušal dospeti v New York.

Štirje avijatič, ki so v njem, bodo skušali poleteti preko Sibirije in Alaske, se ustaviti medpotoma v Seattle, San Franciscu, Chicagu ter slednjem v New Yorku.

Omsk, ki je neposredni cilj dolgega poleta, je oddaljen od Moskve 903 milje ter leži ob reki Irliš.

Na prvem delu poleta bodo premerili sovjetski letalci eno tretjino poti do sibirske pacifične obale. Celo pot pa bo znašala nekako 2400 milj.

Aeroplan, ki se ga poslužujejo, je bil zgrajen v Rusiji, a ima inozemske motorje. Letalci nosijo s seboj pismo za župana Walkerja v New Yorku.

V Omsk upajo dospeti še danes zvečer.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

SLEPARSKI BANKIR CLARKE ČAKA OBSODBE

Danes bosta dva sodnika izrekla razsodbo na sleparskim bankirjem James Rae Clarkom, ki je osleparil svoje žrtve za pet milijonov dolarjev.

Starejši partner privatne banke Clarke Brothers čaka v zaporu na pravdorek sodišča. To je James Rae Clarke, ki je prevzel vso krivdo nase. Kot se je izvedelo, ni zapustil nikakih izdatnejših zneskov, s katerimi bi bilo mogoče povrniti škodo vlagalcem. Sleparije so bile narasle na pet milijonov dolarjev.

Če bo vpoštevalo sodišče vse zločine, katerih je kriv, ga ne more obsoditi na manj kot na sto dvajset let ječe.

BUS PADEL V MORJE PRI DUBROVNIKU

BEOGRAD, Jugoslavija, 8. avgusta. — Tri osebe so bile ubite in šestnajst jih je bilo poškodovanih, tekot nesreče z busom. Prenapojen motorni bus je vozil proti Gružu, ki je moderno pristanišče starega Dubrovnika, ko se je na nekem ovinku bus preobrnil ter padel v morje.

NEZNOSNIH RAZMER NAJ BO KONEC

Nadškof Curley je izjavil, da se mora Amerika predramiti ter najti rešitev za prohibicijsko vprašanje, predno se bo dežela izpremenila v pravcat peklo.

PARIZ, Francija, 8. avgusta. — Nadškof Michael Joseph Curley iz Baltimora, Mr., je rekel: — Na Irskem, kjer je dosti in dobrega žganja, sem videl le enega pijanega človeka, pa še ta je bil Amerikaneec.

V pogovoru s časnikarskimi poročevalci je ameriški nadškof tako označil ameriško prohibicijo:

— Težko je razumeti hinavščino prohibicije in zlobojni vpliv, ki ga izvaja na moralo mladih ljudi.

— Neuspešnost prohibicije je bila neprestano v mojih mislih, ko sem obiskal Irsko na poti v Francijo. Na Irskem je bilo mogoče dobiti vsepovsod pijaco. Kljub temu sem pa videl le enega pijanega moža, in reči moram z obžalovanjem, da je bil ta možak Amerikaneec.

— Amerika se mora predramiti ter najti rešitev za prohibicijo, predno se bo izpremenila v pravcat peklo.

STVORJENJE NIZOZEMSKEGA KABINETA

HAAG, Holandska, 8. avgusta. — Prejšnji ministrski predsednik Herenbrouck, predsednik katoliške stranke, je stvoril inozvenparlamentarno vlado ter obdržal sam mestni podjedelskega ministra ter ministra za zunanje zadeve. Pri zadnjih volitvah je katoliška stranka obdržala trideset sedežev ter prekosila socialne demokrate za šest sedežev.

BANDIT SE JE PROGLASIL VLADARJEM

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. avgusta. Vel Lul Kai, baditski glavar iz Nanchang okraja se je proglasil kitajskim cesarjem ter se oblekel v kraljevo obleko in si posadil krono na glavo. Kraljevni sodnik je prosil oblasti v Nankovu, naj spravijo bandita in njegove prijatelje nazaj v ječo, odkoder so bili pred kratkim izpušeni.

MANDŽURIJA JE CILJ TREH NASPROTNIKOV

Trije narodi se pripravljajo aradi Mandžurije, kateri se obeta velika bodočnost. — Nasprotujoči si interesi.

MUKDEN, Mandžurija, 8. avgusta. (William Philip Simms). — Tako gotovo kot bo jutri vzhlo solnce se bo nekega dne unel boj za izvanredno bogato provinco Mandžurijo in njeno istotako bogato sosedo Mongolijo.

Boj bo krvav in dolgotrajen. Zanj so se že borili, in nadaljno vojno bi zamogli preprečiti izredno spretni državniki.

Rusija, Kitajska in Japonska so tri glavne sile, ki stezajo svoje roke po Mandžuriji. Prepotoval sem velik del Mandžurije ter moram izjaviti, da je to čudovita dežela. Dežela ima vse prednosti držav Ohio, Californije, Kentuckyja, Iowe in par drugih najkrajših ameriških držav.

Boljše farmerske zemlje menda ni na vsem svetu. V Mandžuriji je na stotisoče kvadratnih milj rodovitne zemlje, kjer bi lahko pridelovali pšenico kot na ameriškem Srednjem Zapadu. Mandžurija meri 362.000 kvadratnih milj.

Vprašanje je, katera država se je bo polastila. Kitajska hoče seveda imeti suverenost nad njo, Rusija pa škili na zunanjo Mongolijo in na dele notranje Mongolije in Mandžurije, dočim trdi Japonska, da je pripravljena nastopiti v tem ozemlju kjerkoli bi zahtevali tojnjeni interesi.

Nekega dne se bodo začeli Rusi pomikati v to smer. Istotako bo storila Kitajska, če bo dosti močnejša. Japonska bo morala računati z obema ter bo morala podpreti svoje zahteve z vso silo, ki jo ima na razpolago.

Ne smemo namreč pozabiti, da je bila Rusija aktivna že tridesetletno, da je bila Rusija aktivna že tridesetletno, da je bila Rusija aktivna že tridesetletno.

Leta 1858 je anektirala sedanji Transbajkal, Amur in obrežne province, ki imajo skupaj več kot par sto kvadratnih milj.

Leta 1895 je dala nova pogodba Rusiji nov oprijem na Mandžurijo. Na temelju te pogodbe je zgradila Rusija železnice ter lahko vzdržala tam na tisoče vojakov. S tem si je pridobila pot do odprtih pristanišč Rmenega morja, kar je seveda strašno vznemirilo Japonsko, čemur je sledila rusko-japonska vojna.

FRANCOSKI SPORAZUM Z NEMČIJO

Nemški zunanji minister Stresemann se je nati hem posvetoval s Briandom glede sprejema Youngovega načrta.

HAAG, Holandska, 8. avgusta. — Francoski ministrski predsednik Aristide Briand in nemški zunanji minister Gustav Stresemann sta se danes zjutraj zgodaj na tajnem sestala. Nemški minister je prišel v Briandovo stanovanje ter se dolgo časa posvetoval z njim glede važnih zadev, ki še niso rešene med Francijo in Nemčijo.

Briand je predlagal, naj se izprazni Porenje tri mesece potem, ko bo uveljavljen Youngov načrt in potem ko bo prvi obrok reparacijskih bondev stržen na svetovnem trgu.

Briand je poudarjal, da je ta metoda ravnanja bistvene važnosti za francosko vlado, ker bo francoski narod z izjavo, da posluje Youngov načrt se predno so Francozje izpraznili Porenje.

Iz avtoritativnega vira se je izvedelo, da se razmišljali glede izpraznenja Saar doline.

O tem vprašanju bodo razpravljali na separati konferenci, ki se bo pozneje sestala v Ženevi ali kje drugod, da bi ne bila s tem komplikirana sedanja konferenca.

Opazovalci na reparacijski konferenci so prepričani, da je imel angleški napad na Youngov načrt politično ozadje in da je skušala s tem Anglija ojačiti svoj vpliv med narodi kot so Rumunska in Jugoslavija, ki so veliki prijatelji in zavvezniki Francije.

ŠTIRJE OTROCI UTONILI

NANAIMO, B. C., 8. avgusta. — Štirje otroci so utonili tekom nezege s colnom v Boat Harbor, 8 milj južnoistočno od Nanaimo. Nikakih nadaljnjih podrobnosti ni znanih. — Policija preiskuje celo stvar.

ŠKOF IZ TRENTONA OBISKAL MADŽARSKO

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 8. avgusta. — Škof John McMahon iz Trentona, N. J., je dospel semkaj ter ga je sprejel madžarski primat, kardinal Sredi. Škof MacMahon je bil v Rimu pretekli mesec na jubilejni obisk pri papežu, ki ga je sprejel v avdienci.

PREVAŽANJA JABOLČNIKA DOVOLJENO

Jabolčnik in grozdni sok smeta imeti več kot pol procenta alkohola. — Najnovejša odredba prohibicijskega komisarja.

WASHINGTON, D. C., 8. avgusta. Prohibicijski komisar J. M. Doran je izdal dekret, s katerim je razveljavil prepoved glede prevažanja jabolčnika in grozdnega soka.

Ta ukrep je izdal v glavnem zato, da ustreže californijskim vinogradnikom, da bodo lahko stržili svoj velik letošnji pridelek, ne da bi se kdo vmešaval v njihovo trgovino.

Jabolčnik in grozdni sok vsebujejo lahko več kot pol odstotka alkohola, dasi ne sme imeti po Volsteadovi postavi nobena pijača več kot pol odstotka. Jabolčnik in most je mogoče razvažati, toda ne sme biti upinjaljiva. Kako je pijača lahko močna, a še vedno ni upinjaljiva, je stvar, o kateri najodločajo porote.

Doran je rekel, da so v preteklih par letih prohibicijski urad preplavalji s protesti, ker so agentje zaplenjali vinogradnikom njihovo blago.

ŠPANSKA POSTAVA PROTI OMAMLJIVIM SREDSTVOM

ŽENEVA, Zvica, 8. avgusta. — Potom Anti-Opium urada se je izvedelo danes, da je španska vlada izdala oficijelen dekret, s katerim je uveljavila novo postavbo glede vladnega monopola za uvoz in prodajo narkotičnih sredstev.

MEHIŠKI MORILEC OBDOJEN NA SMRT

MEXICO CITY, Mehika, 8. avgusta. — Louis Romero Garrasco je bil obsojen od sodišča na smrt radi umora. Mogoče bo vložil priliz. Romero je bil obdolžen, da je tekom prepira ustrelil svojega strica, njegovo ženo, služkinjo ter stricovega otroka.

GOSPODINJA IN BOARDERJA USTRELJENA

Boarder je najbrž znorel, nakar je ustrelil policijsko ženo, svojega tovaria in samega sebe.

V četrtek zjutraj ob poldveh se je vračal policist Reagan z Yonkers policijske postaje. Naenkrat je zaslišal strele ter pohitel naprej, toda opazil ni nikogar. Obvestil je policijski glavni stan o dogodku. Ko je nato stopil v hišo, mu je povedala sosedka Mrs. Helena Colbert, da je tudi ona slišala par strelcev. Reagan je nato odhitel v svoje stanovanje, kjer se mu je nudi strasen prizor. Njegova žena je ležala mrtva v postelji poleg štiri leta starega otroka. Drugi otrok je spal v zibki.

Mrs. Reagan je bila ustreljena skozi glavo. V drugi sobi, ležeči poleg spalnice je našel svojega boarderja, 33-letnega Richarda Kehoe, mrtvega, ležečega v postelji. Prodril sta ga dve krogli.

Na tleh sosednje sobe so pa našli truplo drugega boarderja, tridesetletnega Patricka Flynna. Krogla mu je prodrila črepijo. Pri njem so našli pismo, ki je kazalo, da je bil mož blazen in da ni izvršil svojega dejanja v pljanosti.

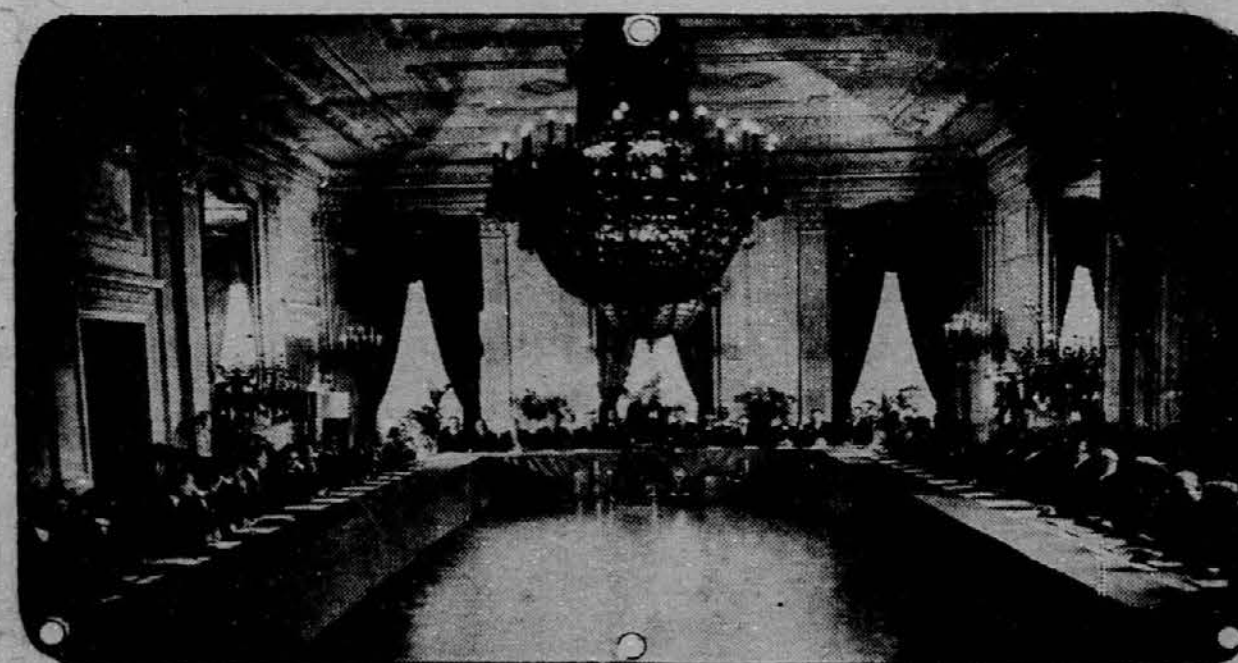
Policijski kapitan je prepričan, da se je Flynnu zmešalo, nakar je ustrelil policistovo ženo, svojega tovaria ter skušal ustreliti tudi policista, a se nato vrnil v stanovanje ter izvršil samomor.

Flynn je bil nočni čuvaj v poštnem uradu v Yonkersu ter je stanoval že šest let pri Reaganovih.

MONTE DE OCA BO OSTAL

MEXICO CITY, Mehika, 8. avgusta. — Finančni krogi so bili večeraj strašno vznemirjeni, ko so krajevni listi priobčili vest, da je odstopil Louis Montes de Oca zakladniški tajnik. Ker je važno za razvoj mehiških financ, so brez dvoma prosili prejšnjega finančnega ministra, naj ostane na svojem mestu. Pozneje pa je bilo objavljeno, da finančni minister ni resigniral.

SVEČAN PRIZOR V WASHINGTON

Zastopniki petinštiridesetih narodov so bili navzoči o priliki odobrenja Kelloggove protivojne predloge.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$	Lir	\$
500	9.30	100	5.75
1,000	18.40	200	11.30
2,500	45.75	300	16.80
5,000	90.60	500	27.40
10,000	180.00	1000	54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svesom v starem kraju v stanu enizati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popreje z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POSTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00.		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

IZPREMEMBE V JUGOSLOVANSKEM MINISTRSTVU

Jugoslovansko ministrstvo, katero je imenoval začetkom januarja kralj Aleksander, je bilo do zadnjega časa precej stanovitno, pred štirinajstimi dnevi so pa začela prihajati poročila o značilnih izpremembah.

Trgovinski minister je odstopil.

Notranji minister Korošec je postal minister za šume in rude.

Nekateri tudi pravijo, da bo v kratkem demisioniral ministrski predsednik Peter Živković ter da bo kralj vrnil narodu parlamentarno vlado.

Zastopniki jugoslovanskega naroda so z malimi izjemami v zadnjih letih ponovno dokazali, da niso zreli za parlamentarizem.

Morda jim bo par mesecev takozvane diktature izbristilo nazore in jih povedlo slednjič na pravo pot.

NEMIR V SUHAŠKEM TABORU

Med prohibicijskimi fanatiki je zavladalo veliko razburjenje.

Začeli so opaziti, da je potegnili v Washingtonu drugačna sapa, to se pravi, da se je začel njihov vpliv v Beli hiši manjšati.

Če je novica resnična, bi bila izredno velike važnosti.

Prav nič ni izključeno, da so bojzorni suhačev utemeljene.

Prvo razočaranje so doživeli, ko je predsednik Hoover brez ugovora sprejel resignacijo Mrs. Mabel Walker Willebrandt, ki je dolga leta načelovala prohibicijskemu departamentu.

Drugi udarec je bilo pismo, ki ga je pisal načelnik posebne predsednikove komisije, Wickersham, governorju Rooseveltu.

Strašno jih je zadela Wickershamova trditev, da prohibicije ni mogoče "pametno izvesti".

Mislili so da bo komisija priporočila strožjo izvedbo suhaških postav, zdaj pa pride načelnik komisije in predlaga, naj državne oblasti love male kršilce, dočim naj zvezne oblasti stopajo na prste onim gospodom, ki kršijo prohibicijo na debelo.

Kaj takega niso suhaški fanatiki nikdar pričakovali. Posebno pa ne, da bo dal Wickersham dovoljenje za objavo svojega pisma.

Kaj je razvidno iz tega Wickershamovega stališča?

Predvsem dejstvo, da je ta bivši zvezni državni pravdnik (ki se je vedno zavzemal za omiljenje Volsteadove postave), sestavil svoje pismo v soglasju s predsednikom Hooverjem.

To še bolj potrjuje dejstvo, da ni predsednik niti z besedico omenil stvari, ki tako strahovito razburja suhače.

Navzlic temu se nekateri še vedno udajajo varljivi nadi, da se bo Hoover pokoril vsakemu njihovemu povelju.

Toda tega upanja bo kmalu konec.

Hočeš nočeš, se jim bo moralo zjasniti v glavi, da Hoover ni predsednik samo suhačev, pač pa vsega ameriškega naroda.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

Delo, zabava in potovanje.

Sharon in Farrell, Pa.

Kar se dela tiče, ga imamo zadosti v teh pasjih dneh. Solnce pripeka kakor o sv. Jakobu. Z dela hodimo premočeni in zdelani, poleg pa še pičla plača, i no kolikor kompanija sama hoče plačati, pa smo zadovoljni. Res, delavci smo zadovoljni in ubogljivi. Pri nas pričemo z delom vsako jutro že ob 4. uri, dasi je čas za začetek ob 6.30. pa naj kdo reče, da nismo pridni. Seveda, imamo večinoma delo od kosa. Če prej začnemo, dalj časa delamo! O zaslužku ne bom pisal, samo da delamo in koliko časa bomo tako delali, se ne ve. V jeseni se največkrat dela 3 do 4 dni na teden, pa smo še bolj zadovoljni, prihraniti tako ali tako nečemo nič. Če bi imelo kaj preostajati, pa kaj brž naredimo kakovo zabavo v hali ali kak izlet na farme, tako da se rajši denarja primanjkuje kot ostaje.

V sredi julija smo imeli družinski izlet, 24 milj od tukaj, na slovenski farmi Mr. in Mrs. Anton Shine. Navadno imamo vsako leto družinski piknik, kamor se nas popelje do 100 oseb. Mr. A. Shine in družina so bil lako vlnudni z nami. Pa kaj ne, saj nas je veselje gledati, posebno meščane. Skačemo, letamo, plavamo, plešemo, vrv vlečemo, koproj in prašiča pečemo in vse mogoče stvari počnemo. Za vse je dosti smeha. Ob takih časih prehitro dan mine in mi pozabimo na naše trpljenje.

Mr. Shine ima veliko farmo 210 akrov lepe zemlje, do 50 glav živine in pridno družino. Jeseni hodimo tudi k njemu na lov. On redi na svoji farmi tudi zajce, da nam v vseh ozirih prav pride. Mr. Shine je prišel tu nam tudi sedaj mleko voziti, pa se pritožuje, da nima zadosti odjemalcev, da bo moral prenehati. Zato pa priporočam vsem, ki še ne jemljejo mleka od našega farmarja, da to storite, kajti mleko je prve vrste. Vsi oni, ki ga pa že jemljemo, pa podvojimo zalogo, saj druge pišče nimamo in tako bomo bolj brez skrbi spali pred suhači.

Ker sem že omenil izlet na farme, ne smem pozabiti izlet in potovanje z avtom od tukaj v Wisconsin. Od doma smo šli 18. julija ob 5. uri zjutraj. Prvi večer smo prespali v Waukegan, Ill., kamor smo prišli ob polnoči. K sreči smo našli Slovenski Narodni Dom, kjer so bili še pokonci. Hitro povprašamo, če bi se dobilo kako prenočišče za naše boljše polovice. Hitro se oglasila Mr. Skala in Mr. Perc, da bosta preskrbela. In res smo odpravili žene spat h Koščaku, mi pa nazaj v Dom. Nam nam je Mr. Perc razkazal veliko poslopje Narodnega Doma. Potem smo se še malo veselili in malo zapeli, pa je bila ura 3. Seveda smo se odločili, da gremo spat. Mr. Skala pravi: Vidva tastara gresta z menoj, imam za vaju posteljo. Mr. Perc pa vzame ta mlada dva, češ, da ima za mlade prostor, tako da smo prenočevali v treh krajih.

Komaj smo legli, že je začelo solnce gledati skozi okno, misleč, kdo pa danes tukaj leži? Gospodinja tudi polahko po sobi hodi, da nas ne prebudi. Dobro sem jo slišal, ali vstal bi bil že poprej, pa sem se bal, da bi ne zaropotala, ker smo njenega moža tako dolgo zamudili v Narodnem Domu. A ob 7. uri se pa pokorajžam in vstanem.

Po zajtrku pridemo do Mr. Perca. On je bil pa že pokonci, takorekoč že v službi. On ima tako delo, da lahko pride domov kadar hoče. Pokličemo naša ta mlada dva in Mrs. Perc jima da zajtrk. Potem gremo po soproge pri Koščaku, ki so že čakale na porcu in dejale: Ti grdobe ti, ali se toliko časa ležiš?

Ob 9. se odpravimo iz Waukegan proti Wisconsin. Mr. Perc je nam pot pokazal iz mesta, pa smo jo odkurili iz Waukegan. Ob 10.30 smo bili že v Milwaukee. Lepa vas je to, lepe moderne hiše. A mi smo jo kar naprej kurili in smo prišli v Willard, Wis. ob 8. uri zvečer do našega znanca Anton in M. Janezich, kateri se nahaja že preko 8 let tam na farmi. On je eden prvih tamkajšnjih farmerjev. Pozdravili smo se zopet po 18. letih, ker smo bili skupaj v Pueble, Colo. Kmalu je bila noč. Ker smo bili pa utrujeni, smo se poprej kot ponavadi, spravili spat.

Ostali smo pri Janezichu 3 dni in si ogledali marsikaj. Janezich nas je popeljal tudi k drugim sosedom. A kolikor sem jih obiskal, vsem sem poznal, nekatere iz do-

movine, nekatere iz Pueble, Colo. Obiskali smo družine Hribar, Volk, Godec, Boh, Perovšek, Koščak, Prme in še več drugih, pa sem imena pozabil. Vsi so nam postregli z vsemi dobrotami.

Res, Willard je prava slovenska naselbina. Imajo svojega župana, svojo zadrugo za izdelavo sira in Narodni Dom, cerkev in šolo. Seveda, pri tem se cepijo v dve strani. Pripovedovali so mi, da imajo jako strogega gospoda, pa da s to strogostjo slabo napreduje.

20. julija so imeli sejo S. N. P. J. Navado imajo pa da po seji naredi nekaj party z plesom, katerega sva se tudi jaz in Janezich udeležila. Nisem mislil, da farmarji tako držijo skupaj. Skoraj je bila polna dvorana in plesalo se je do polnoči. Tudi mladine imajo veliko. Narodni Dom jim je bil pred časom pogorel, sedaj je nov in zidan, a še ni popolnoma zdelan. Zato so pa farmarji pridni kot čebelice, da nosijo skupaj, da si dodelajo Dom. Le naprej, Willardčanje!

Kot sem že rekel, Willard je prava slovenska naselbina, ljudje so prijazni in postrežljivi, da sem se počutil kot doma v kraju. Dela sedaj nimajo dosti, kajti so že pokosili in so se pohvalili, da bodo lahko krmili živino, ker so dobili več dobre mrve kot ponavadi. Pečajo se večinoma vsi z živinorejo in mlekom. To je njih glavni pridelek.

Pridelajo tudi raznovrstno žito, toda le toliko, kot ga potrebujejo za dom. Pričeli so saditi tudi fižol in ravno sedaj so ga obirali. Preglavice jim dela dolga zima. Ali v tem kratkem času vse zraste in dozori, seveda včasih jim pa še slana pomaga dozoreti. Nekdo mi je pripovedoval, da tako hitro raste, da se skoraj vidi.

Vprašal sem tega ali onega, koliko otrok ima, pa mi odgovorili: Samo 10 otrok, in to ne samo eden. Zares da sem šel v šolo, kjer so molzli krave. Pri vsaki kravi je eden vlek in molzel, pa tudi če je bil le 6 let star.

Mesto Willard se bo kmalu podvojilo. Pravijo, da vsi imajo dosti dela in jela. Za tovarniške pišcalke se ne zmenijo. Še ko je treba iti komu na vlak, pravi, da mora farmarja počakati, da samo zamahne z roko, pa vstavi.

No tako nas je Janezich spremil po Willardu, mati pa nam pripravljal doma vse najboljše. Največ škode smo naredili pri Janezichu. Gotovo se bo za en čas podražil sir, ker ni prišla zadostna količina mleka v mlekarne.

23. julija smo se odpeljali v spremstvu Mr. Janezicha, da je nam kazal pot v Sheldon, Wis. do Jacka Germ. On je tam farmer že kakih 14 let, tam se mi pa ni tako dopadlo. Je bolj še malo obdelano, dasi ima Mr. Germ vse dobro urejeno.

Sheldon je kakih 70 milj od Willarda, pa se mi je že drugačni zrak videl. 19. julija je bila tukaj slana, da je korusa vsa rjava. Jack pravi, da ne pominj 14 letih kaj takega. Vseeno smo se dobro imeli pri družini Germ. 24. julija nas je popeljal k sosedu Mr. Drnovšku. On nam je postregel z neko dobro tekočino, tako da smo jih nazaj grede kar na avtu par zažingali.

Drnovškova družina je zgovorna in prična.

25. julija smo obhajali Germov god in popoldne smo se ločili.

Mati Janezich nam je napravila še popotnico.

Največ škode smo naredili pri Janezichu na piščancih. Res so bili okusni, zato pa izrekam družini lepo hvalo za postrežbo in gostoljubnost in bodite zdravi!

Drugi dan ob 9. uri smo se odpeljali proti domu. Prišli smo v South Chicago ob 10. zvečer, kjer smo prenočevali.

Domov smo dospeli 28. julija ob 5. uri zjutraj.

Videli smo dosti lepega in zanimivega in kar je največ, naše ljubje prijatelje in znanke kmetovalce.

Anton in F. Valentinčič, Joe in M. Germ.

ISČE SE GOZDARJE
za rastoči gozd. Naprodaj imam tudi par konj z vsem orodjem.

Kogar veseli naj se oglasi pri:
Anton Rolih,
R. F. D. 2, Box 31, Kane, Pa.,
ali pa pri:

Joe Rolih,
Westline, Pa.

(7x 6-13)

Likanje na "nagel" način — na ADJUST-O-MATIC NAČIN

LIKANJE s staromodnim nerodnim likalnikom, je kakor potovanje z volovsko vprego — počasno; utrudljivo. Celo večnost vzame, da pridete kam.

Vse drugače je pa, če likate z Adjust-o-matic električnim likalnikom, kakor potovanje v močni kari ali v aeroplanu.

Delo vam leti izpod rok — likalnik drči hitro in gladko po blagu z malim naporom.

Likanje vam vzame dosti manj časa. Naravnajte mali kazalec na Adjust-o-matic za vročino, ki jo želite. Nato likajte, in železo bo obdržalo isto toploto, kajti v njem je skrit čuvaj, ki uravnava toploto.

Prišedite si ure vročega dela v tem poletju! Likajte na hiter, lahak, Adjust-o-matic način!

The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

\$1.00 popusta za vaš star likalnik do konca avgusta.	
Nikelna izdelava Adjust-o-matic \$7.98	Kromijska izdelava Adjust-o-matic \$8.75

Velika defraudacija.

Pri industrijskem podjetju Tegma d. d. v Zagrebu je bila pet let nameščena kot blagajničarka Marija Tujdan. Vsi so jo smatrali za pošteno in uživala je splošno zaupanje podjetja. Zato je te dni vzbudila tem večjo senzacijo vest, da je Tujdanova poneverila večji znesek. V soboto, 20. julija je Tujdanova, ki je bila sicer v uradu vedno vestna, nenadoma potožila svojemu šefu, da ji je slabo in da mora k zdravniku. Odsla je ob pol 10., toda nazaj je ni bilo več. Temu se ni nihče čudil, kajti vsi so mislili, da je zbolela. Ko pa je 21. julija direktor pregledoval pošto, je našel med pošilkami pismo, ki ga je presenetilo: Tujdana je pisala, da je v blagajni velik primanjkljaj, ki ga ne more pokriti.

Zato je sklenila skupno z možem izvršiti samomor. Za kritje primanjkljaja naj trdka proda avtomobil njenega moža soferja Tujdana in pa njuno pohištvo.

Direktor je seveda zadevo takoj prijavil policiji, ki je začela poizvedovati za beguncema, kajti izkazalo se je, da je bil samomor samo fingiran.

Pri kontroli knjig so v prvem hipu ugotovili, da gre za večje zneske. Tujdana je baje z možem pobegnili iz Zagreba. Zakonec sta sicer pustila pohištvo in avtomobil v zastavo in protivrednost, toda avtomobil je že zelo obrabljen in tudi pohištvo ni dosti vredno. Policija je za beguncema izdala tiranjkaj, ki ga ne more pokriti.

Z MARLJIVIM ŠTEDENJEM
DOSEŽETE UDOBNO BODOČNOST
ZA SEBE IN SVOJE

Vaši prihranki, naloženi pri nas, Vam do-
našajo

4½%

obresti na leto.

Vloge obrestujemo mesečno.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

ODGOVOR

na pismo, ki ga je poslal dragi rojak svoji ženi, ki se mudi na počitnicah v gorenjem delu države New York. Ta odgovor se je bil priadvokatu nekoliko zakasnil in zato je prišel tako pozno do mene.

Predraga in presrčno ljubljena!

Ja, saj pravim, človek brez žene je prava zguba, ki tava brez misli in pameti tjavendan.

Tako Ti povem, Marjanca, tako Te imam rad, da sam ne vem, kako Te imam rad in s tem je dosti rečeno.

Tukaj pri nas je vse ponavadi. Za rent je bil prišel, pa sem mu rekel, da bo moral še dva meseca počakati, ker imaš ti tisto denarno reč v rokah. Tudi za inšurenec je prišel in za mleko, toda lonček v kštrnu je prazen. Nikar ne bodi huda, predraga moja Rozi — oziroma Marjanca, sem hotel reči, vidiš kako sem zbeگان, cela večnost se mi zdi, odkar si stran in bi že skoraj tvoje ime pozabil.

Naznanjam ti, da sem jaz vedno doma. Ne grem nikamor. V našem šopu nekateri štrajkajo, nekateri smo pa kar tako, zato sem vedno doma. Oh, saj je človek potreben piščka. Le včas stopim v Downtown, toda lepo te prosim, predraga moja Margaret, nikar ne misli, da hodim tja iz kakih slabih namenov. Kaj pa misliš, da v Downtownu niso ljudje? Tudi v Ridgewood me včasih zanese pot, toda tam je razen nekaterih vdov in nekaterih deklet že vse v zakonskem stanu.

Da, prijatelj moj, časi so se izpremenili, ko sva bila še ledij in frej ter sva okoli opletala in uživala lepe ure. Dobro, da moja žena ne ve. Veš, ona je že poldrugi mesec na počitnicah nekje v gorenjem delu države New York in pravi, da se ji dobro godi. Zato se me je z vsemi štirimi branila, ko sem ji pred odhodom omenil, da bom kmalu za njo. O vsem tem bi ti še kaj več napisal, toda danes moram napisati toliko pismem, da me že kar prsti bole. In poleg tega tudi vedno kdo k meni pride in me malo zmoti.

Torej Margaret, oziroma Marjanca, sem hotel reči, le dobro se odpodij, da se boš s ponovnimi močmi vrnila na delo, da bodo ducati kar leteli od boks mašine. Veš, ne smeš zameriti, mene malo glava boli in imam toliko tega pisanja, da se mi kar meša. Šel sem že zgodaj spat, če se ne motim ob pol šestih zjutraj, ali je bilo pa nemara že šest. Pa se mi je zdelo, da je najboljšje, če danes pisma napišem, da enkrat te velike odgovornosti izbežim.

Veš Tine, tebe sem še vedno smatral za svojega najboljšega prijatelja in vem, da znaš molčati in da ja ne boš kaj moji babi izblebel. Že zopet so bili trije moji tovariši pri meni, zato ti draga moja Cilka v naglici sporočim, da te bom jutri čakal ob pol osmih zvečer pred kinematografom, da bova kaj lepega in zabavnega videla, nato se bova pa po parku izprehajala, da se bo delal dan. Prej pa ne grem dam', da se bo dela' dan — in še to ti povem, da gori na farmah malo preveč borda plačal, če še vedno vagaš samo stodvajset funtov. Sedem dolarjev na teden, to je že krivica, posebno če pomislim, da plača Ongavova Tina tudi le sedem dolarjev, toda ona je imela pri zadnjem štetju dvestodvajset funtov, zdaj pa stavim, da jih vaga dvestopetdeset. Le vsi kar je prav. Le ne daj se izbrbljati v korist kake zavajene babe. — Že spet je pozvonilo... Če greva v nedeljo na piknik, kot sva se domeni, dragi prijatelj, mi takoj sporoči, da bom malo hlače spreglal in se tudi drugače očedil, kar hočem biti zopet enkrat ledik in frej. Pa povej Katy, da se ne sme tako napudrati kot se je bila zadnjič, če ne bo naša, ko bo prišla s farme, začela zadeva nekoliko smrdeti.

V splošnem je pa tukaj v New Yorku vse postarej, draga moja Marjanca. Vidiš, bi ti še kaj več pisal, pa sem imel danes toliko pisanja, da res ne morem. Za prvo silo mi pošlji dva dolarja in trinitri-deset centov. Tri cente je za futer za kanarčka, dva dolarja trideset moram dati pa Italijanu na kornarju, ker mi je včeraj zapretil, da ti bo pisal, če mu koj ne prinesem. Ker nočem, da bi ti taki ljudje pisarili, te prav lepo pozdravljam.

Tvoj mož.

Rusko-angliški odnošaji.

Vprašanje obnove diplomatskih odnošajev med Veliko Britanijo in sovjetsko Rusijo se razpieta zelo počasi. Jasno se vidi, da je MacDonald v svoji drugi predsedniški funkciji mnogo bolj previden in o- prezen nego je bil v prvi.

Vsi komentarji od dobe, ko je postalo očitno, da prevzame delavska stranka vladno v Veliki Britaniji, so soglašali in napovedi, da se zveze med obema državama obnovijo, toda soglašali tudi v presoji, da bo MacDonald nedvomno hotel to pot imeti garancije, da so- vjetška oblast svoje pozicije v diplomatski in trgovinski poziciji na Angliškem ne bo zlorabljala za strankarske prevratne akcije. Delavska stranka na Angliškem je organizirana tako solidno in ima tako umeren, realen političen in socialen program, da ji ne more biti vseeno, ako agenti in emisariji terti internacionale s pomočjo so- vjetskih ekspozitur na Angliškem motrijo njeno prevratno delo. Delavstvo velikobritanskega otočja je sicer po ogromni večini, prav za prav skoro v celoti, odklonilo komunistične eksperimente, tako, da je v tem pogledu borba že odloče- na. Ali kljub temu morejo sovjetski agenti povzročiti neprijetnosti, če ne več pa vsaj motiti normalne odnošaje in otežiti trajno veljavo drugega MacDonaldovega diploma- tskega poskusa. Da ne ostane priroda in sploh ogost rednih di- plomatskih in trgovinskih stikov med Anglijo in Rusijo odvisen od vsakokratne politične situacije v Londonu ter spremembe režima, je najboljšje, postaviti jih na solidne temelje, ki bi onemogočali parti- zansko zlorabo. Zdi se, da je v tem poglavju briga premiera MacDonalda in njegovih tovarišev v drugi delavski vlad.

Isti razlogi se vsiljujejo tudi v primeru, da upoštevamo razmero- ma slabo notranjo pozicijo delavske vlade. MacDonald mora obnovi- ti stike s sovjeti v taki obliki, da bo sprejemljiva tudi za konse- rativce in liberalce, kakaj ti so po- stavili v tem pogledu zelo deter- minirano rezervo.

Da so sprčo vsega tega v Moskvi že precej nestrpni, je pač razum- ljivo. Pogum in samozaupanje komunističnih množic v svoji državi so boljševidi svoje vzdrževali med drugim tudi z napovedjo, da je pričakovati izboljšanje tudi od delavske zmage v Angliji. Napovedi so se sicer uresničile glede zmage, da- si niti ta ni bila tolika, kakor bi zahteval delavski interes; niso se pa še uresničile napovedi glede po- sledic, ugodnih za sovjet. Res, da se v kratki dobi po volitvah še ni moglo spremeniti nič bistvenega, ali rezerviranost v laburističnih krogih se vendar nikakor ne da spraviti v sklad z demagoškimi boljševiskimi napovedmi.

Nad vse značilna pa je taktika boljševiskega časopisa, ki ga opre- znost MacDonaldove vlade zelo dra- ži. Iz boljševiskih listov odseva ton, ki je skoro podoben pretnjam. Av- torji teh člankov prepričujejo svet, kakor da zavisi od sovjetske Uni- je, ali se obnova diplomatskih od- nošajev izvede ali ne; in dalje, ka- kor da se obnova izvrši v prvi vrsti v angleško korist ne pa v sovjet- sko. V zvezi s tem se napoveduje, da bo Moskva stavila pogoje, ne London.

Gotovo je težko presoditi, komu bo obnova bolj koristila, ali Angli- ji ali Rusiji. Gre seveda pri tem v prvi vrsti za trgovinske koristi. Že dolgo, se trdi, da se da brezposel- nost na Angliškem v veliki meri skriti, če ne sploh odpraviti s tem, da se obnovijo trgovske zveze z Ru- sijo, kar bo povzročilo večjo delav- nost angleške industrije. Ali nika- kor ni tako naziranje prepričevalo in ni mnogi so skrajno skeptični v tem pogledu; niso redki strokov- njaki, ki trdijo, da ruski trg sploh ne more bistveno vplivati na brez- poselnost na Angliškem, niti v ne- gativnem niti v pozitivnem smi- slu. Zakaj ruski trg ima danes skrajno majhno kapaciteto. Rusija ima danes skrajno majhne pla- čilne zmoglosti; njena agrarna produkcija, ki je nekaj zalagala ogromen del Evrope, ne more niti domače potrebe kriti v zadovoljli- meri. Za kritje inozemskih naročil manjka kapitala. Ako bi ne bilo res tako, bi se morali trgovinski in sploh gospodarski odnošaji z Nem- čijo, ki je vendar hotela izrabit konjunkturo v največji meri in je imela za to potrebne pogoje, raz- viti v neprimerno večji meri nego so se. Zdi se, da je stvar vendarle

malo bolj komplicirana, ali z dru- gimi besedami: Ako bo hotela An- glija izvažati v Rusijo, ji bo mora- la najprej kreditirati finančna sredstva, ki naj sploh omogočijo plačilno sposobnost. Tu pa se od- pira vprašanje, ako se bo mogla in hotela MacDonaldova vlada anga- žirati v tej smeri in organizirati vse potrebno, kakaj z nasprotstvom meščanskih finančnih krogov bo morala prav gotovo računati.

Nedvomno pa je, da je velikega pomena, ako neha v vnašji politi- ki Velike Britanije izrazita proti- sovjetska smer, kakor bi se moglo pričakovati od laburističnega reži- ma. Vendar je bilo tudi tu marsi- kaj le papirno strašilo, kakor na primer one, od časa do časa se po- navljajoče vesti o snujanem se pro- tirskem bloku v vzhodni srednji Evropi.

Baltiške države bodo imele mor- da sedaj nekoliko manj zaslonbe v Londonu. V Aziji pa je malo po- gojev za izboljšanje sovjetskih po- zicij. Na Kitajskem so boljševidi definitivno izgubili igro, o čemer ne more biti nikakega dvoma več. Vse drugo pa prihaja dejansko prav malo v poštev.

Kakor stoji danes stvari, težjeje problema ni toliko v politični stra- ni, maveč v gospodarskem svetu. Tudi v tem pogledu pa je situacija sedaj mnogo jasnejša nego je bila v času prvega MacDonaldovega premierovanja.

PONAREJEN DENAR NA ŠPANSKEM

V Španiji se je pojavilo mnogo ponarejenega denarja. Španci so za- ljubljeni v svoje srebro in zato se je pričela na mednarodnem denar- nem trgu, velika valutna špekula- cija s pezetami. Srebrni novčič za pet pezet, ki mu pravijo Španci duro, ima sedaj vrednost v sebru .90 pezet. Zato ni čuda, da vsi Španci navdušeno zbirajo srebrni denar in da niso dovolj previdni. Previdni so samo trgovci, ki srebr- ne novčiče vedno preizkusijo, pre- den jih sprejmejo.

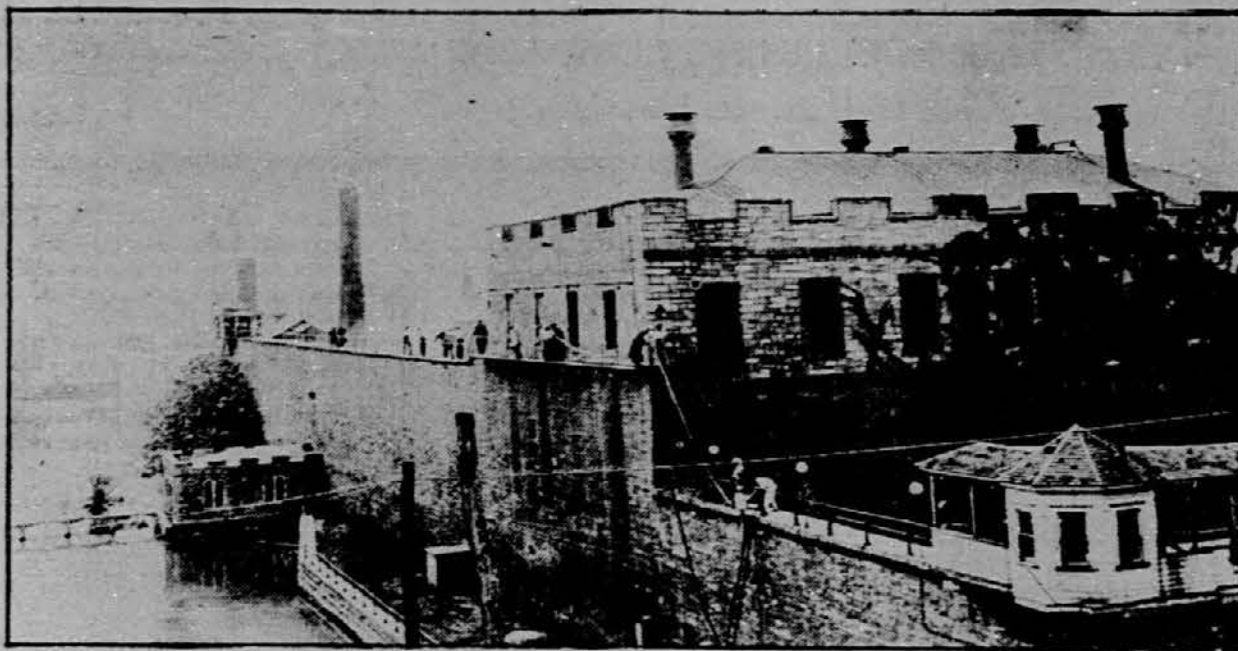
Ker ima najmanjši bankovec v Španiji vrednost 25 pezet, je v ob- toku mnogo kovanega denarja in običnost se da lahko preslepiti. Že l. 1908. je bila Španija popolav- ljena s ponarejenim denarjem, ki ga je bilo v prometu za 12 do 15 milijonov pezet. Državna uprava se je hotela ponarejenih srebrnih novčičev izogniti in zato je skleni- la kovati nov denar. Stare srebrne novčiče je vzela iz prometa in od novčičev za 80 milijonov pezet je bilo ponarejenih za celih 13 mil- lionov. Tudi zdaj je v Španiji v ob- toku skoro za 12 milijonov pezet ponarejenega denarja.

PRETRESLJIVA RODBINSKA TRAGEDIJA

18. julija popoldne se je odigrala v umobolnici v Opavi pretresljiva rodbinska tragedija. V zavodu je bila 33-letna hčerka gostilničarja iz Brna Marija Gotlieber. Gostilni- čarjevo rodbino je preganjala zad- nja leta kruta usoda. 63-letni go- stilničar je izgubil v vojni dva si- na, nedavno mu je umrla v umo- bolnici žena in tako sta mu ostali samo dve hčerki. Starejša je bila dedno obremenjena in morali so jo poslati v umobolnico, mlajša je pa zdravnica. Nasrečni oče je bil pre- pričan, da starejša hčerka ne bo ozdravela. Ta zavest mu je bila ta- ko mučna, da je končno obupal in sklenil napraviti neznoznemu živ- ljenju konec.

17. julija je prišel v Opavo, da poseti svojo hčerko. V umobolnici je bilo pa mnogo ljudi in zato je takoj odšel. V četrtek popoldne je znova prišel in hotel je govoriti z ravnateljem. Ravnatelj pa ni bi- lo doma in možu so dejali, naj pride pozneje. Čakal je potrpežlji- vo, da se ravnatelj vrne, naenkrat si je pa premislil in odšel je v so- bo, kjer je ležala njegova hčerka. Strežnica mu je primaknila stol k hčerkin postelji in ju pustila sama. Po njenem odhodu je stopil ne- srečni oče na hodnik, od koder se je kmalu vrnil. V naslednjem hipu sta počila dva strela. Prestrašena strežnica je planila v sobo, kjer se ji je nudil grozen prizor. Na postelji je umirala vsa okrvavljena gosti- ničarjeva hčerka, na tleh je pa le- žal v zadnjih izdihljajih gostilni- čar, ki je kmalu umrl.

POGLED NA AUBURN JETNIŠNICO

kjer so se bili pred kratkim uprli kaznjenci. Štirje so pobegnili, do čim so ostale spravili stražniki hi- tro na varno.

SKROMEN PREZIDENT

Sedanji prezident avstrijske re- publike prof. Miklas stanuje še ve- dno kot podnajemnik pri svojem bratu, poštnem uradniku v Nus- dorfki ulici. Stanovanje je skrom- no in je Miklasu zadostovalo, dokler je bil poslanec. Ko je pa ostal pre- zident republike, so mu ponudili več je stanovanje v palači, kjer je bi- vala svoj čas mati zadnjega av- strijskega cesarja nadvojvodinja Marija Josefa. Prezident je pa sta- novanje odklonil. Prijateljem je de- jal, da mu zadostuje stanovanje pri bratu, ker so njegovi starejši otroci že z doma in imajo svoja stanovanja, z mlajšimi pa biva že- na na kmetih. Prezidentovi rodbi- ni so pustili stanovanje, ki ga je imel Miklas kot ravnatelj v šol- skem poslopu mesteca Horna. Pre- zidentova soproga stanuje v šol- skem poslopu in se vozi od časa do časa na Dunaj.

Ker je pa morala prezidentova soproga po reprezentančnih dol- žnostih vedno pogosteje potovati na Dunaj in so ji začela potovanja presedati, je bil prezident prisli- njen najeti na Dunaju stanovanje, v katero se preselil 14. novembra. Prezident je izjavil, da pod nobe- nim pogojem neče razkošnega sta- novanja. Postal je sicer prezident, toda kljub temu je ostal skromen in zadovoljiti se hoče s štirimi so- bami. Dunajski listi pravijo, da bi lahko služila prezidentova skrom- nost marsikateremu socialistu za vzgled.

ŽENE ZAHTEVAJO PLAČO

Na varšavski konferenci ženske Male antante je bil sprejet pred- log, naj se prizna zakonskim že- nam, ki vestno opravljajo gospo- dinjske posle, pravica do plače. Može naj bi torej svojim ženam plačevali gospodinjsko delo, tako, kakor se plačuje njihovo delo v raznih poklicih. Ta zahteva je pa taktično in praktično neizvedlji- va. Zakonska žena, živeča v nor- malnem srečnem zakonu, bi plačo odklonila kot ponižujočo, na drugi strani bi pa večina zakonskih žen ne mogla dobiti plače, kajti mo- ževi dohodki zadostujejo komaj za vsakdanje potrebščine. Če bi ob- veljala ta zahteva, bi bilo še več nesrečnih zakonov in razporok. Za- to ni verjetno, da bi se našla vla- da, ki bi prisilila zakonske moše pla- čevati ženam gospodinjsko delo. Ta zahteva torej ni praktična.

Pač pa je praktična zahteva, naj bi dobivale zakonske žene delež tam, kjer je na razpolago imetje, ena se mora vse življenje truditi in pomagati možu pri delu, toda ka- rosti od tega nima nobene. V pre- težni večini primerov gredo pri- hranks na račun ženske marljivosti in varčnosti. Zato je krivično, da žena, ki pomaga možu zbirati pri- hranke in kopičiti denar, nima no- bene pravice do kapitala, ki ga je vestno zbirala. Gospodinja, ki je s svojim delom omogočila, da je mož del svojih dohodkov prihranil, ni- ma pravice do teh prihrankov. Zakonci lahko zaslužek solidarno

SLEP LETALEC

Angleški letalec Georg Kementi pripoveduje o redki letalski nesre- či pri Ypru, kjer je z vojak opazo- val angleški aeroplan. Visoko v zra- ku je začelo letalo naenkrat kole- bati in se spuščati potem se je pa v vratolomnih krivuljah zopet dvig- nilo in nadaljevalo polet, dokler ni srečno pristalo. Ko so prihiteli k letalu vojak, so našli opazova- lca mrtvega, pilot je pa komaj še dihal. Ko so ga potegnili iz letala, je zaklical, da je slep in da naj hitro pokličejo zdravnika.

Zdravniku je nesrečno pripo- vedoval, da je začutil med poletom v ušesih silne bolečine. Misli je, da mu je od močnega brnenja motor- ja počil bobenček. Kmalu se mu je v očeh stemnilo in misli je, da se iz motorja močno kadi. Obrnil se je k opazovalcu in ga vprašal, kakaj se je naenkrat stemnilo. Ker ni bilo odgovora, je misli, da se je tovari- šu kaj zgodilo in hotel se je spusti- ti. Kar je spoznal, da je osleplil. O- pazovalec mu je zaklical, naj se hi- tro spusti. Letalo je vodil pa navo- dilih, ki mu jih je dajal s hropečim glasom opazovalec. Končno je opa- zovalec umaknil in silšati je bilo samo še hropeče. Pilot je napel vse sile in srečno pristal na določenem krajcu, od koder so ga odpeljali v bolnico. V bolnici je čez pol ure u- mrl.

Zapravijo, prihranjeni denar je pa izključno moževa last. Pravično bi bilo, da bi pripadla polovica v za- konu pridobilenega imetja ženi.

Ciankali v bombonu.

Te dni je razburila prebivalce Brna vest o tragični smrti dve in polletnega sinčka tipografa Cer- kunka. Otroček je šel z materjo na izprehod in v svoji radovednosti se je zanimal za vsako malenkost. Ker je zagledal na prizidku neke hiše čokoladni bombon, pobral ga je in pokazal materi. Mati ni imela nič proti in fantek je bombon po- jedel. Čim ga je pa prigriznil, se je začel krčevito zvijati, sklepal je ročice in stiskal zobe, da ga je bilo groza gledati. Mati se je obupno o- zirala okrog in zagledala je na o- knu bližnje hiše študenta Sedla- čka, ki mu je pomagal, naj ji pri- hiti na pomoč. Študent je odnesel nesrečnega otročka v svoje stano- vanje, kjer mu je vliil v usta mle- ka, kar pa ni pomagalo. Zato je po- zval v bližini stoječ avtomobil in odpeljal mater z umirajočim dete- tom v bolnico. Zdravnik je ugotov- vil, da je fantek zastrupljen. Ne- srečen dete je v bolnici kmalu u- mrl.

Trupelce so odpeljali v zavod za sodno medicino in obdukcija je pokazala, da gre res za zastruplje- nje, in sicer s ciankali. Sum je padel na študenta Sedlačka, ki študira kemijo. V svojem stanova- nju ima provizoričen kemični la- boratorij, v katerem dela razne ke- mične poskuse. V njegovem labora- toriju so našli steklenico cianka- lija, o katerem je osumljenec izja- vil, da ga je potreboval za poskuse. Preiskava je dognala, da je dajal Sedlaček svojim znancom, študen- tom v starosti od 16 do 20 let, ci- ankali v kristalih. Sedlaček je to priznal in tudi dotični študent je priznal, da jim je dajal cianka- liji. Nihče pa ni mogel pojasniti, če- mu je potreboval strup. Eden je de- jal, da se je hotel zastrupiti, ker je dobil slabo izpričevalo, drugi je tr- dil, da si je pripravil ciankali, da bi se zastrupil, če bi se mu pripeti- laka kakšna nesreča, tretji pa sploh ni vedel povedati, kakaj je prosil Sed- lačka, naj mu da strup. Sedlaček je dal dijaku 8 do 10 gramov ci- ankali. Študentje niso hoteli po- vedati, kaj so počeli s ciankali. Po- licija je uvedla strogo preiskavo in pri nekaterih študentih je res našla ciankali. Eden je imel strup zakopan na vrtu, drugi ga je dal nekaj tretjemu, ki je zastrupil ma- čko.

Preiskava je dognala, da so ime- li študentje posebno društvo, ki je prava slika moralne pokvarjenosti povojne mladine. Na permagentu so imeli napisane zaobljube večne- ga prijateljstva, potrjene s krvjo.

Zaobljube so bile opremljene s ka- balističnimi znaki in židovskimi črkami, katerih niti sami niso ra- zumeli. Na vsaki zaobljubi je bilo tudi nekaj stavkov iz okultističnih spisov, katerih ni nihče razumel. Govorilo se je o smrti in študentje so živeli primitivno življenje In- dijancev, kar jih pa oviralo, da bi ne iskali novih potov k povzdigi človeške družbe, zlasti pa češkega filma. In v teh rokah je bilo delj časa 10 gramov ciankali.

Društvo študentov se je imeno- valo velika bratovščina. Vsako pis- meno zaobljubo sta morala podpisi- sati s krvjo dva ugledna člana or- ganizacije. Na pečatu je latinski napis: "Ego sum—qui sum" Poli- cija je vse člane organizacije ova- dila sodišču.

Zadnje dni je natrosil nekdo na raznih krajih v Brnu bombone z namenom, da že itak prestrašeno prebivalstvo še bolj prestraši. Bom- bone so kemično preiskali in ugotov- ila, da niso zastrupljeni. Tragična smrt nesrečnega dečka pa še ni pojasnjena. Policija je osumila o- menjeno študentsko društvo, to- da pravega zločinca še ni našla. Javnost je zelo razburjena in za- hteva, naj posvečajo oblasti vzgoji mladine več pozornosti.

Iz Jugoslavije.

Morilec seljaka Melje prijet.

V selu Nikolinci v Banatu so na- šli umorjenega seljaka Dimitrija Meljo, ki ga je nekdo zavratno u- strelil. Umora je bil osumljen po- sestnik Jon Pinku, ki so ga prijeli in zasilili. Mož je zločin priznal. Povedal je, da je Meljo počakal v zasedi in ga ustrelil. Ker Melja ni bil takoj mrtve, je skočil iz skrivali- šča in ga večkrat udaril s puški- nim kopitom po glavi. Morilca so izročili sodišču v Beli cerkvi.

Strašna smrt.

Na posestvu seljaka Nikole Ket- tererja v Baču se je te dni pripeti- laka strašna nesreča, katere žrtev je postala 47-letna delavčeva žena Eva Benjik. Delavka je na dosedaj še nepojasnen način padla pod mlatilnico, ki je obratovala, pri čem- ur ji je odrgalo desno nogo. Ne- srečno ženo so takoj prepeljali v bolnico v Parabuč, kjer pa je stra- hvotni poškodbi kmalu podlegla. Nesrečnica je zapustila 4 nepre- skrbljene otroke.

Žrtev kopanja v Savi.

24. julija popoldne je Sava pri Zagrebu zopet zahtevala žrtev. Ko- palci med mestnim in Gospodari- čevem kopališču so okoli 3. opa- zili nekega moškega, ki se je potap- ljaj. Klicali so na pomoč, še preden pa je prišel rešilni čoln na pomoč, je neznanec ki se je obupno boril z valovi, izginil v vodi. Truplo po- nesrečenca so potegnili iz vode in ugotovili, da gre za 35-letnega so- darskega pomočnika Jurija Šošta- riča.

Dve nesreči v Neretvi.

Na Neretvi pri Opuzunu sta se te dni pripetili dve težji nesreči. Par- nik direkcije pomorskega prometa "Bojana" je napravil po reki izlet. Med izletniki je bil tudi Rade Ba- delić, ki je nenadoma izgubil rav- notežje, padel čez ograjo in utonil v reki.

Istega večera se je na Neretvi neki parnik zaletel v vlačilca. Vla- čilec se je potopil, dočim se je po- sadka rešila.

Požari vsepovsod.

23. julija je pričelo goreti pri po- sestniku Živanu Miškoviću v No- vih Karlovcih v Sremu. Ogenj je nastal, ker je Miškovičeva žena v trgovini položila gorečo svečo na tehtnico. Ker je začel njen otrok kričati, je pohitela v stanovanje in pustila gorečo svečo na tehtnici. Ko se je vrnila, je bila trgovina že v plamenih. Začela je klicati na po- moč, toda nihče se ni zanimal za nje- ne krike. Sosedje so bili prepriča- ni, da se zakonca preprata, in ni- so hoteli na pomoč. Trgovina in poslopje sta pogorela. Škoda znaša več kot 100,000 dinarjev.

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in od- daljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iska- nju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA
SAMO
\$1.
(Za Canado \$1.20 s
poštnino in carino vred.)
Poštnino plačamo mi in
poljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar išče- te, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vpraša- njih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porušil tornado, kam je dospel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se učijo zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 88. širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o kraljih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, če se na- hajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa tej potrebi ugodeno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kon- tinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne očitajte se na to, če že imate zemljevid ali atlant, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en- tedaj imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

IGRE RAZNE POVESTI IN ROMANI

Iski iz	R. U. R. drama v 3 dejanjih
.....L.—	Igro. (Čupek), vez.
.....75	Revizor, 5. dejanj, trda vez
.....90	Ujetnik carevine, veseloligra
.....90	dejanjih
.....90	Veronika Deseniška, trda v
.....90	Za križ in svobodo, Igroka

R. U. R. drama v 3 dejanjih s pred-

Revizor, 5. dejanj, trda vezana ..	.75
Ujetnik carevine, veseloligra v 2/ dejanjih	.30
Veronika Deseniška, trda vez	1.50
Za križ in svobodo, Igrokaž v 5.	

Judski oder:

1. zv. Tihotapec, 3. dejanj	.66
2. zv. Po 12 letih, 4. dejanja ..	.60

2. snopič. Mlin pod zemljo, Sv.	1.—
3. Neža, Sanjo	60
3. snopič. Vestalka, Smrt Marije	
device, Marijin otrok	36

deklica, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just: Linbezen Ma-	

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide80

Azazel, trdo vez.	1.—
Balade in romance, trda vez	1.25
Gob za mladi zob, trda vez	.40
Gregorčičeve poezije	.50
Goode: Pored narodnih pravil o	

Trdo vezano	.75
Ketejere poezije ,trda vez	1.10
Kraguljčki (Utva)	.65
trdo vezano	.80

Narodna pesmarica	40
Narics (Gruden), broš.	30
Primorske pesmi, (Gruden), vez.	35
Slutne (Albreht) broš.	30
Pohorske poti (Glaser) broš.	30

Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Prešernove poezije	.60

Ciciban, trd. vez.	.50
Sto ugank	.50
V zarje Vidove, trd. vez.	.90
Vijolica. Pesmi za mladost	.60

skladatelj, trda pesnik za sloven-	
sko mladino. Trdo vezano	.90
Zlatorog, pravljice, trda vez	.60

PESMI Z NOTAMI:

MESNINI in MOSKI ZBOR
Priložnostne pesmi (Gruin)1.10
Slovenski akordi (Adamič):
 ..I. zvezek75
 ..II. zvezek75
 Romanijski akordi I. in II. sv.

vsak	45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.—	
Orlovske himne (Vedopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov —	

MOŠKI ZBOR	
Trije moški zbori (Pavčič) —	
Izdala Glasbena Matica	40
Naredna nagrobница (Pavčič) ..	35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	45

SAMOSPEVI:

Nočne pesmi, (Adamič)1.25
Štirji samospevi, izdala Glasbena
Matica45

MEŠANI ZBORI:	
Planinske, II. zv. (Laharnar) ..	.45
Trije mešani zbori, izdala Glaske-	
na Matica	.45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVA-
NJEM:

Domovini, (Foester) 40
Izdala Glasbena Matica
Gospić, smitica (Ljubanac)

ro in peterski raznih glasov	43
Jaz bi rad ručecih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvoesper	20
V pepelnični noči (Sattner), kan-	

izdala Glasbena Matica	50
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo	20
Kuplet (Grum), Učeni Mihec.— Kranjske sege in navade, Ne- marnost	1

Kupleta Kuza Muca (Parma) 10

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad ...2.50

pesmi (Svikašić) 1., 2., in 3.
zv. skupaj1.-

MALE PESMARICE:

Št. 1a. Što čutiš, Srbije tužni ..	1.
Št. 2. Zrinjski Frankopan	1.
Št. 10. Na planine	1.
Št. 11. Zvečer	1.
Št. 12. Vasovala	1.

Narodne pesmi za mladino (Ži- rovnik) 3 zvezki skupaj	5
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved)	2

Vojaške narodne pesmi (Kosi) ..	3
Narodne vojaške (Ferjančič) ..	3
4 (Proglji) ..	1

v "Glas Naroda"

1944

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HENRY BORDEAUX:

ZUPNIŠČE V GORAH

Ljubka gorska župnija. Ostri vrh zvonika se zdi, da gre v nebo. Župnišče stoji na izrastku nad dolino. Solnne žarke piše v polno na pročelju. Oklepa ga lep in dobro obdelan vrt, poln socijva, z brajdo in gredo za rože. Kadar dospje človek na vrh rebri, ga skoraj obide skušnjava, da bi zavidal gospodu župniku, ki blva v tako prijetni hišici zraven cerkve; cerkev pne visoko nad pokrajino svoje duhovno znamenje, kakor da jo hoče izpopolniti in povečati.

Gospod župnik koplje v podrečnem talarju krompir. Oprostil se je radi svoje obleke, povabil me v sobo in mi ponudil čašo vina, ki mi je bilo jako sladko, zakaj žejo sem trpel. On sam pa vlje samo eno kapljico na dno svojega kozarca, čeprav je bil od dela ves spoten. Pripoveduje mi o svoji službi: Prej je bil profesor v nekem malem semenišču. Sam je prosil škofa, da bi mu dovolil pasti duše, pa naj bo to v najbolj preprosti, najbolj daljni občini; da bi pasel kot štabni častnik, ki si želi vodstva nad četami, samo da je v neposrednem stiku z vojakom. Prve čase je naletel na težkosti: njegova gorečnost ni bila priznana, slabo tolmačena; in naposled s temi zaprtimi ljudmi človek ne ve, kam bi niš ne govorijo, nič se ne odkrivajo, nimajo nikdar besede zahvale, besede ljubezni.

Včasih se človek naveliča iskati pot do njihovega srca in do njihove duše, ker ne ve, ali jo je našel. To je največji pogum: delati, pa ne videti uspehov svojega dela in vsak dan znova začeti. Medtem pa je vendar dobil vtis, da dobra setev klije. Samo vtis. On bi tako rad videl, da bi bila dekleta pametna, fantje trezni, poroke številne in nežne; otroci pričakovani, zaželeni, ljubljani — in da bi se pozneje vneli za katekizem; starčki da bi bili spoštovani in cerkev polna.

Dosti je zahteval. Omenil sem mu to in on se je smehljaj:

"Brez dvoma, toda..."
Mejtem sem opazoval tega človeka, ki mi je govoril samo o duhovnem, življenju, ki je živel le zanje in ki se je zdel kot njegov zvonik nagnjen nad dolino, kjer se gibljejo ljudje. — Talar nosi, ki je že preveč obnošen; njegova črna barva prehaja radi predolge nošnje v zelenkasto. Vina ne pije.

Začel sem ga izpraševati v nejasni obliki in kot brezbriznež, ki se

RAD BI IZVEDEL za naslov mojega brata JOHN ZGONC, doma iz Sekiršče, p. Velike Lašče, Dolenjsko. Pred 3 leti je bil na 7 Wood St., Braddock, Pa. Kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako je komu znan njegov naslov, da ga mi sporoče in mu bom jako hvaležen. Če pa sam bere, naj se zgleda svojemu bratu. — Josef Zgonc, 1123 E. 71. St., Cleveland, Ohio. (3x8.9&13)

hoče poučiti, ali verski sklad zagotavlja duhovnikom zadostno plačo. "Oh, monsieur je bil letos zelo darežljiv. Toliko zlega si prizade, samo da nam pomaga. Deločil nam je tisoč dvesto frankov."

"Dvanajsto frankov, gospod župnik? S tisočdvesto franki človek ne živi. Imate najbrže kak resen stranski dohodek, da morete izpopolniti to vsoto."

"Brez dvoma, brez dvoma."
"In maše in pogrebi in poroke."
"Brez dvoma, brez dvoma."
"To najbrž precej znesi."
"Ne morem se pritoževati."

S silo sem ga moral izvleči iz zadnjih okopov in končno sem spoznal njegov proračun, ki je bil zapisan v neki knjigi. Komaj se mi je posrečilo, da je podvojil škofovo plačo, da je napisanih dvesto frankov na mesec.

"Kako pa živite?"
"Imam vrt, ki ga sam obdelujem. Daje mi dobro sočivje, nekaj vina in nekaj rož za mojo cerkev."

"Ne pijem ga. Pa človek se temu privadi. Se kupovati ga moram za obiske, za cerkvene pevece; zakaj tukaj je človek brez časti, če ne ponudi vina..."

"Pa meso, gospod župnik, ali ga jeste vsak dan?"

"Oh, enkrat na teden: ob nedeljah. Ga ne moram. To ni pritrjevanje. Z veliko težavo sem prepričal služkinjo."

"Ali so talarji dragi, gospod župnik?"

"Ne vem. V semenišču so mi dali enega. Sam nisem še nobenega kupil."

"Ali bi ga mogli?"
"Sedaj gotovo ne, toda pride; Bog bo preskrbel."

Zardel je pod svojo opaljeno kožo in kakor da se hoče oprostiti radi svoje zaupljivosti, mi hitro začne pripovedovati o padlih v vojni in o plošči z njihovimi imeni, ki jo je dal postaviti v cerkvi.

Ob povratku sem stopil v hišo nekega kmeta, čigar sin je umrl v sirske armadi.

"Gospod župnik me je obiskal takoj, ko se je raznesla vest," mi je rekel, "to je dober človek."

Malo niže srečam staro, ki poriva majhen ročni voziček. Na rokavih nosi lep par rokavic. Pohvalil sem jih.

"To je dar gospoda župnika," mi je rekla. "Imam namreč zmrzle roke, zaradi mraza. Ne morem si privoščiti voza..."

"Da, glejte ga!"

V resnici sva se morala umakniti, da je mogel mimo neke vrste tovarni avtomobil; notri je sedela polna gruča boter s kosarami na kolenih. Ob tržnih dneh vozi ta avtomobil v vas, pobere dobre ženske jih pelje v mesto, pa zopet vrne, ko vse opravijo. — Spominjam se ogle, ki so ga privedli v Vander-ville, kjer so se vaščani vozili v avtomobilih na svoja polja. Podedelni župnik pa živi ob istem času z dve sto franki na mesec, se vzdr-

žuje vina, ki ga ponuja svojim obiskovalcem, je meso enkrat na teden, nima denarja za talar; vedno pa najde — da vrši dobra dela in nosi pravno bedo svojih župljanov.

"Veste," mi je pristavil, ko me je spremljal, "jaz sem med srečnimi. Mi tukaj smo med srečnimi."

Nisem verjel, da bi to moglo biti res. Poučil sem se. Ne le, da to ni res, nego beda naše svetne duhovščine presega vse, kar si človek le misli more. So škofije, kjer mora en sam duhovnik upravljati pet do sedem župnij v območju šestnajst do osemnajst kilometrov.

Strani dnevi so nedelje zaradi misli in četrtki zaradi katekizma, ker zahtevajo izredno telesno odpornost. V mnogih škofijah namreč manjka duhovnikov. Posvetijo jih štiri ali pet, kjer bi jih bilo treba petdeset. Kar zadeva proračun, se giblje med dva tisoč do tri tisoč frankov na leto. Mnogo teh duhovnikov ima dvojni proračun, prinese pa so iz vojne tudi rane ali bolezni, ki jih ovirajo v njihovi službi.

Iz škofije Simoges na primer sem prejel sledeče pismo:

"Najbolj nam je treba evangelijskih delavcev, v danih in gorečih, ki skrbijo za službo božjo in za duše. Oh, v naši škofiji je malo duhovnikov, malo božjih poklicev. Ljudje ne dajo več na duhovnike kakor nekdaj. Treba je iti k njim — in, moj Bog! kako jih je včasih težko in mučno ogovoriti, ko človek ve, da bo sprejem odkrito slab..."

Ali je vprašanje duhovskega naraščanja morda v zvezi z bedo duhovništva? Za poklice dušnega pastirja je treba trdnih, apostolskih duš...

Ali ni potrebna velika moč, da vztraja duhovništvo, tako vredno v svojem uboštvo? O, se zdi, da se visoko dviga nad nami, da nas zove v duhovno življenje, kakor vrh mojega zvonika, ki se dotika neba...

DAMO ZA NAJLEPŠI OKOSTNJAK

Anatom profesor Vilem Roux v Halle je bil oboževalec lepih žen. Bil je ves srečen, da je mogel na družabnem večeru priversti k mizi gospe Liesbeth Dillovo. Naslednji ples se je vršil pri profesorju Brahmmanu. Prof. Roux je prosil gospodinjjo, naj mu dovoli, da bo Dillova za mizo njegova dama. Gospodinja mu je pa dejala, da je že prestar za ljubavne pustolovščine. Profesorju ta odgovor seveda ni bil po volji in pisal je neposredno Dillovi, naj sama zahteva, da bo sedel kraj njega. Toda tudi tu ni imel sreče. Odgovorila mu je, da se boče vmešavati v delokrog usode, ki počenja s človekom, kar hoče.

Zato je razumljivo, da so se na njo plesu vsi čudili, ko je Roux privedel k mizi lepo damo. Prijateljstvo je izjavil, da ga je stalo to mnogo, da pa ne pove, koliko. Pozneje se je izkazalo, da je pisal Roux svojemu tovarišu, da mu da najlepši okostnjak, če mu odstopi na plesu Dillovo. Tovariš mu je svojo damo proti okostnjaku res odstopil.

RADA BI IZVEDELA kje se sedaj nahaja moja sestra MARY LIEB-MANN, doma iz Ljubinja pri Tolmini. Svoječasno je bil njen naslov: Mary Liebmann, 406 Vanderbilt Ave., Brooklyn, N. Y. Ako kdo ve sedaj za njen naslov, lepo prosim, naj mi ga javi. Rada bi ji pisala nekaj važnih stvari. Vnaprej se zahvalim za to do-broto. Moj naslov je: **Josefa Gabrček, Lubino 47, prozeto Tolmino, prov. Friuli, Italia.** (3x 8.9&10)

FARMA — 70 AKROV dobra poslopja, hiša z 9 sobami, 4 glave živine, 100 kokoši, pridelek, orodje. — Cena \$2600.
Box 91, Herkimer, N. Y.
(6x 5—10)

Sovjetsko šolstvo.

Poljska pedagoginja Helena Kaspeowiczewa je nekaj tednov študirala v sovjetski Rusiji ustroj on-dotnega šolstva in ljudske prosvete sploh. Iz njenega referata, ki ga je objavila varšavska "Epoha" z dne 14. julija, posnemamo nekatere zanimive podatke:

Kot cilji vzgoje in prosvetnega dela vobče se službeno označujejo: 1. pospešiti s šolanjem ekonomski napredek, 2. vzgojiti najširše ljudske vrste v komunističnem duhu, 3. pripraviti razne narode sovjetske Unije za udeležbo pri obče-cloveski kulturi.

V duhu teh skrajno materialističnih pojmovanih smrtov je zgrajen ves šolski in ljudsko-prosvetni sistem. Humanitarni ali duhovni stremiljenj tu ni: vse ga za tem, da so ljudje dobri delavci, kvalificirani po poklih in enakopravni, naj opravljajo duševno ali telesno delo in da ne mislijo drugače kot veleva komunistična stranka.

Sistem sovjetskega šolstva se še le gradi in organizira; do l. 1933-34 mora dobiti ta velikopotezna pre-opsnova dokončne oblike. Najbolj organizirana je že devetletna delovna šola. V bližnjem času bo organizirana tudi sedemletna šola, medtem pa do dokončno utrjena tudi štiriletna šola.

Poglavitna karakteristika delovne šole je za razliko od naših v tehle točkah:

Po šolskem programu leta 1928 se ima vse znanje podajati učen-cem tako, da se bodo "vzajajali bo-jevniki za ideje delavskega razre-da in nosilci komunističnega družabnega reda". V ta namen je treba kot enega prvih predmetov razlagati Marksov socializem (iz-delen je učni red tudi za najnižje razrede; očitno se tu sponema veronauk v naših šolah). Učitelji morajo razvijati v deci aktivnost in iniciativnost. Nadaljna značilnost je popolna areligioznost in

brezkonfesionalnost šolskega po-uka. Samo na šolah, ki jih vzdržu-jejo cerkve za svoj duhovniški na-radačaj, je veronauk dovoljen, ven-dar zgolj mladini, ki je dopolnila 18. leto. Za vse šole je uveljavljeno načelo koedukacije; izjema je do-voljena zgolj v šolah, za anormalno deco. Osrednja točka pouka je spo-znavanje dela. Učenci in učenke se morajo praktično in teoretično se-znaniti z najvažnejšimi panogami rokodelstva in tovarniškega dela, učitelji pa si morajo prizadevati, da vzgoje v naraščajo ljubezen do fizičnega dela, ki se obojuje in sta-vi visoko nad duševno delo, pač iz demagoških namenov, da se ne vzgaja "buržuazija" ali "gospada".

Iz učnega gradiva se smotrno izloča vse, kar bi kolikoli segalo v mistiko, nadnaravnost ali izhajalo iz fantazije. Uveljavljen je najstrožji realizem. Zgodovina se poučuje samo v toliko, v kolikor služi ume-vanju sedanosti. Vse, kar se po-učuje, je v tesni zvezi s praktičnim življenjem in je odmerjeno zgolj pa-načelu koristnosti. Globina in širina znanja se smotrno omejuje; vsem odloča nekaj suh pragmatizem, ki veleva, da z naj le to, kar lahko praktično izrabiš, dalje pa ne segaj; očitno vse drugo ni do-bro za sovjetskega državljana. Teo-retično dobro je uvedba družbo-znanstva v vse šole; le-to združuje osnove sociologije in narodnega go-spodarstva in tisto, kar se pri nas poučuje kot domoznastvo. Praktično pa so bas ure tega predmeta najbolj razuzdana strankarska pro-paganda, ker učenci ne smejo spo-znati nobene resnice, ki bi bila v nasprotju z Marxom.

Sovjetski šolski sistem je potem takem — iz istih razlogov — tako neizprosno omejevalec znanja kot je bil šolski sistem v teokratskih državah; razlicni so seveda cilji, drugačen je duh.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simceh, Math. Slapnik, Euclid, F. Bajt, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant in J. Kums, Niles, Frank Kogovšek, Warren, Mrs. F. Rachar, Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Louis Hribar, Braddock, J. A. Germ, Broughton, Anton Ipavec, Claridge, Fr. Tushar, A. Jerin, Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-vanšek, Crafton, Fr. Machek, Export, G. Previč, Louis Supan-čič, A. Skerlj, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math. Kamin, Greensburg, Frank Novak, Homer City in okolico, Frank Fe-renchack, Irwin, Mike Paushek, Johnstown, John Polanc, Martin Koroshtez, Krayn, Ant. Tauželj, Luzerne, Frank Balloch, Manor, Fr. Demshar, Meadow Lands, J. Koprivšek, Midway, John Žust, Moon Run, Fr. Podmilšek, Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magi-ster, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Pogačar, Presto, J. Demshar, Reading, J. Pezdire, Steelton, A. Hren, Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer, West Newton, Joseph Jovan Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Kreba, WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren, Racine in okolico, Frank Jelenc, Sheboygan, John Zorman, West Allis, Frank Skok, WYOMING Rock Springs, Louis Taucher, Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četr leta \$150.
New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Pozor Rojaki!

Za vestno in hitro izvršitev vseh poverjenih nam poslov naslovite vsa pisma za list —

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York

Vsa denarna nakazila v stari kraj, bančne posle in potniške zadeve pa —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
New York

da tako Vaša naročila ne bodo vsled oddaljenosti uradov zakasnela.

ANGLEŠKI VOHUN V RUSIJI
USTRELJEN

Angleški listi so te dni poročali, da je bil v Rusiji aretiran in ustreljen bivši letalski častnik Sidney Reilly, član znane angleške vohunske organizacije "Intelligence Service". Nihče točno ne ve, kako se je Sidney Reilly pisal.

Znana je bil pod mnogimi imeni, posebno pa pod značko X. B. 9. Leta 1907 je zapustil oxfordsko univerzo in se zaljubil v lepo lady Emily. Takrat je bil star 20 let. V ljubezni pa ni imel sreče in ves obupan se je odločil za pustolovsko življenje. Postal je član vrhovne angleške organizacije in poslan je bil v Rusijo, kjer je preživel 20 let in bil opetovano v smrtni nevarnosti. L. 1914 je bil kot zavezniki letalski častnik odlikovan z visokim "uskim odlikovanjem". Leta 1907 je postal intimen prijatelj Kerenskoga, ko je pa Kerenski doživel polum, se je sprijaznil z Ljeningom. V bojih proti Denikinu in Kolčaku je storil boljševikom mnogo uslug.

Nekega dne je pa čezvračka zvedela, da je boljševiški sodrnik v službi angleškega vohunstva. X. B. 9. je bil takoj aretiran in obsojen na smrt. Dovolili so mu pred smrtjo spovedati in obhajati se, toda posrečilo se mu je duhovnika zadaviti, obleči njegovo obleko in pobegniti. Vrnil se je v Anglijo. Čez pol leta je vohunska organizacija dobila iz Rusije obvestilo, da sta bila dva njena člana aretirana in obsojena na smrt. Čeprav je bil Reilly sam obsojen v Rusiji na smrt, se je takoj napotil tja in rešil svoja tovariša. Po tem uspehu bi se bil lahko vrnil v Anglijo, pa je ostal v Rusiji in služil angleški vohunski organizaciji. Čezvračka ga je končno ponovno aretirala in takoj je bil ustreljen.

OSEM DNI V KRSTI

V Evropo je prispel indijski fakir Vicut Dralat, ki študira bogoslovje v Lahori v Indiji. Fakirja spremljata dva rojaka Opal in Hrišna v pestrih narodnih nosah, kakršno nosi tudi fakir. Najzanimivejši pojav v fakirjevem spremstvu je pa pritlikavec Ricker, po poklicu "profesor čarovništva". Moč spre-govori s fakirjem samo besedico in fakir se takoj pogreze v trdno spanje, ki traja celih osem dni. Pod vplivom skrivnostne besedice, kate-re profesor čarovništva in fakir nikomur na svetu ne povesta, ne izgubi fakir med spanjem zavesti, marveč se zaveda in celo misli.

Fakirju se že na zunaj pozna, da je zelo inteligenten in originalen mož. V Evropi je naprej posetil Budimpešto, kjer je spal v krsti celih 8 dni. Končno so prinesli krsto v kateri je bil fakir zabiti, zopet pred občinstvo. Angleški impresario je odprl pokrov, vzel debelo iglo in jo zasadil fakirju v pleča. Fakir se sploh ni zganil. Šele ko je stopil h krsti drugi fakir in začel mrmrati neko formulo, je začel Dralat počasi dihati. Slednjič je globoko vzdihnil in se prebudi. Prvo, na kar je mislil po prebujenju, je bilo mleko. Dajali so mu ga najprej po žličkah, ker ni mogel požirati. Ko si je nekoliko opomogel, se je napil mleka iz steklenice, potem si je pa prižgal cigareto.

ŽENI SE ZGODAJ IN
POGOSTO

Ženi se zgodaj in pogosto, to je geslo, po katerem se ravna zakon-sko življenje v sovjetski Rusiji. Zlasti v zakonski jarem ali ločiti se, je v Rusiji približno tako lahk-o, kakor pri nas kupiti pošto znamko. Fant in dekle se zglasita s potrebnimi dokumenti v uradu, kjer se sklepajo civilni zakoni. Prič sploh ni treba, za mizo sedi urad-nik ali uradnica, ki površno pre-gleda dokumente, prične na bračno pogodbo kolek, se podpisuje z začetnicami, da pogodbo podpis-a predstojniku urada, spravi pristo-jbino v znesku 60 kopejk in zakon je sklenjen. Če se en ali ona čez nekaj dni prepriča, da mu zakon ne ugađa, odide k istemu uradniku in mu predloži dokumente na katere prilpi uradnik drugi kolek, nezadovoljni zakonec plača 50 kopejk in zakon je ločen.

Na Ukrajini so formalnosti še enostavnejše. Tam ni potrebno soglasje obeh zakoncev, marveč se lahko da eden ločiti, ne da bi drugi o tem kaj vedel. Tako nastanejo najrazličnejše komplikacije. Zgodi se lahko, da gre žena za teden dni k materi na obisk, in ko se vrne, ji mož predstavi novo ženo, čes, da se je dal ta čas ločiti in se znova poročil. In žena mora biti s tem zadovoljna, čeprav ji še na misel ni prišlo ločiti se.

Z MRTVO SE JE POROČIL

Ni vedno dobro, če hoče žena u-tajiti svojo starost in prepričati ljudi, da je mlada, čeprav je v resni-ci že stara. Mnoge ženske za vse na svetu nečesto priznati, koliko so stare, in da utaje svojo starost, se poslužujejo raznih trikov. Tako je storila neka Madžarka v Budimpeš-ta. Neki vdovec se je poročil s da-mo, ki je bila stara po krstnem li-stu 39 let. Kmalu po poroki je pa mož ugotovil, da je žena stara že 51 let. Za poroko si je namreč pre-skrbela dokumente svoje umrle se-stre, ki je bila 12 let mlajša od nje. S sestrimin krstnim listom je ženinu dokazala, da je stara 39 let. Vdovec se je poročil v resnici z mrtvo ženo in zakon z njeno sta-rejšo sestro bo seveda razveljav-ljen.

ZANIMANJE ANGLEŽEV ZA
JUGOSLOV. LETOVIŠČA

Express Comnany v Londonu se je obrnila na jugoslovansko mini-strstvo za trgovino in industrijo s prošnjo, da poroča, ali se nahajajo v Jugosloviji svobodna lovišča rib in divjačine, ki bi bila dostopna nar-gleskim letovisčarjem proti primer-ni odškodnini.

Ako bo odgovor ministrstva po-zitiven, je pričakovati, da bo tudi ta stran jugoslovanskega gospodar-stva utegnla povečati tujski pro-met in odkriti nove vire narodnih dohodkov v raznih krajih Jugo-slavije.

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ-
JI SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.**

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

PIKNIKE,
VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

